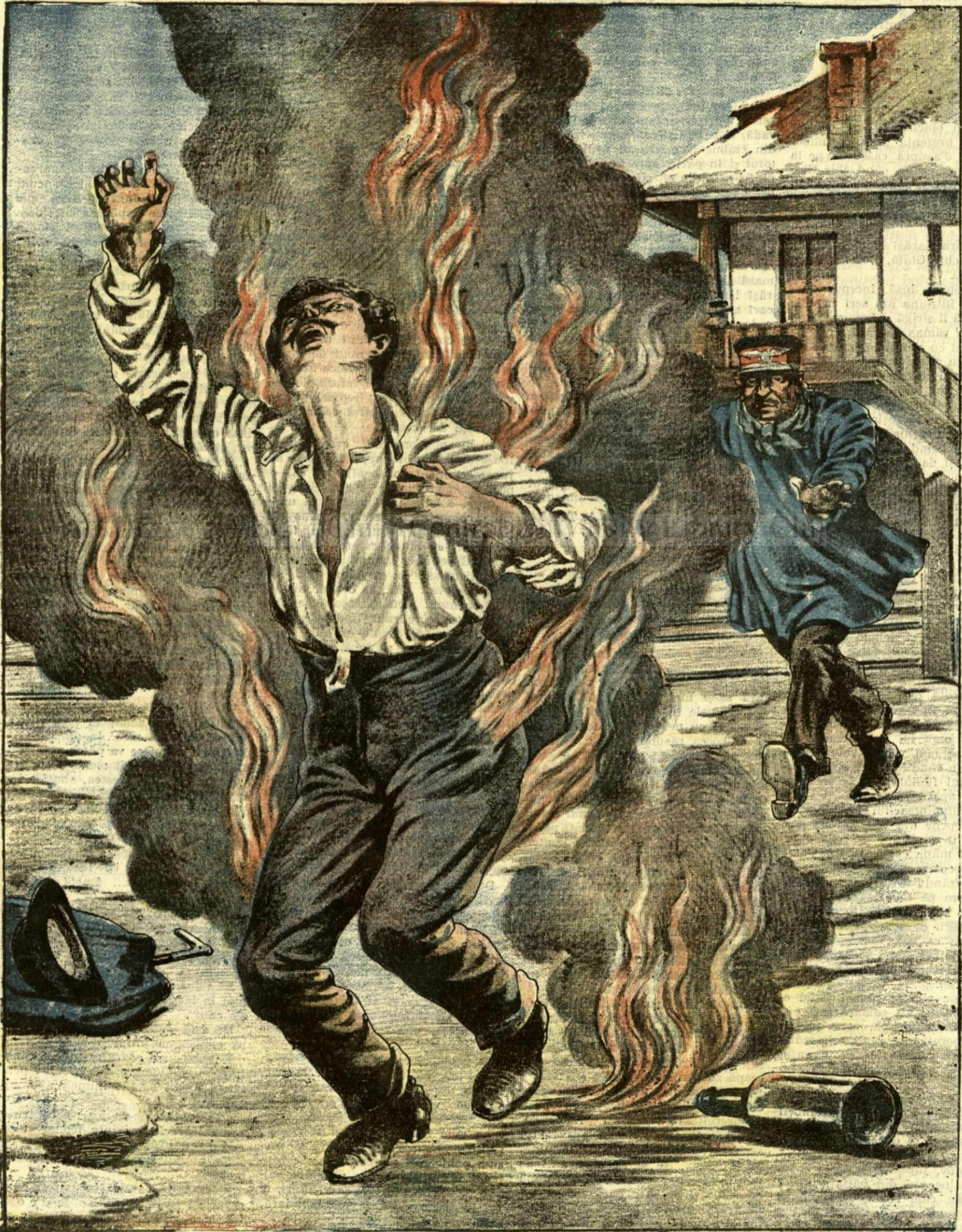

UNIVERSUL LITERAR

o GROAZNICA SINUCIDERE LA FOCSANI. — (Vezi explicația).

DIN ALTE VAEMI

BĂLTAȚII LUI PRIJBEANU

— Eram încă copil, când într-o după prânz m'am dus la unul din cei de seamă porumbari de pe vremea aceea, Ghiță Părcălabu, care locuia în rând cu biserică Săracă și pe care l-am găsit atât de mănăst, în cât nici m'a fost văzut când am intrat în curte, desmetcindu-l numai întrebarea mea:

— Da ce cauți, chir Ghiță?
— Ia, mă uși să văd dacă a venit Beli-Vacă, că iar a intrat dracii în el.

— Lipsește de mult?
— Lipsește, da, de șapte ani de când l-am dat în sus, numai de un l'ar fi plesnit spurcatul de grinc.

Abia sfârșise vorba și iată că cel de jos, prin obișnuita lor obicei, semnaleză prezența unui porumbel ce se rotea d'asupra casei cam pe la jumătatea seminului, când chir Ghiță, cu o vădită și copilărească bucurie, sălta porumbelul zădărnice:

— Halal de porumbel lui Prijbeanu!

Iar eu mirat iarăși l'am întrebat:
— Cum, chir Ghiță, Beli-vacă este din „băltați“?

Drept răspuns însă, începu a-mi spune cum într-una din seri caraula de pe stradă îl strigă și-i spune că un porumbel a rămas pe casă, că l'a prins de puț cu cleș și că cel de sus Take Krețu din dasul biserică, care abia putuse și cu mare greutate să-i procure un ou din porumbel lui Prijbeanu, din care oșice seol peștă coleliu, cu o pată roșie pe spină, pe care l'a chivernisit și învățat să săvârșit, încheind cu cuvintele:

— Nu l'ași da nici pentru o mie de lei.

Da la aceasta a fost trecut două trei ani la mijloc și într-una din zile, fiind tot în curtea lui Ghiță Părcălabu m'am folosit și eu de cel ce mergeau să vadă porumbelii lui boer Prijbeanu, ce locuia în strada Scamnele, mai târziu casa regretatului dr. Calinderoluși, actualmente pe acelaș loc o clădire nouă de cămine: a copiilor unguat din București.

Pare că l'au văd și acumă pe boerul Prijbeanu tolnit pe două mari covoare, dinaintea cărora stă o masă turcească acoperită cu o țesătură de mătase încurcată de susțineri aneche cu două trei filigene cu cașca, șezute în zarfuri de aur ciobite, evând la stânga lui mănăstăre pe care cu cea mai vădită voluptate o răscolea din când în când, spre a-ți ține deliciul fumului de tutun purificat de apa înălțurată.

Ajunși dinaintea lui boerului cu toții șepcile din cap, iar cei mai cunoscuți li ziseră:

— Sărut mâna cucuane.

Iar el drept răspuns și-a îndreptat corpul așezându-se fumează, ne pot să ședem pe o laviță deștețată așezată sub o boltă de viță, tocmai pentru vizitatorii de soțu celor de față și a altora ca noi, îndemnată cu bunătațe pe cei sfoși să șadă, înțurând d'abinelea fașoanele peșterate ale hoericii.

Și mi-aduc aminte că mai lafet o-rău un Vilara, un colonel Bădescu, baron Meitani și alții, care împreună democratizmas până a da mâna cu de-al de Olaru, Ceraru, Cavatu, Inghirliu și alți porumbari de seamă.

Dar de cum zări pe Take Cavatu, care se deosebea puțin de porumbelii aleși cu un stăp de apucăte o scut de porumbel ce se duceau călă în semin, îl apostrofa zădărnice:

— Da bine, jupâne, de unde a încolțit la tine puț din băltați mei?

Iar Take, căm rușinat, abia dacă putu răspunde:

— Sărut mâna, cucuane, se putea să vă spun o minciună, că l-am prins sau mai știu eu ce, dar cum imf este rușine de așa ceva, am să vă spun drapi, că am îmbătat într-o seară la cărciumă pe alde răposatu Vasile, care mi-a dat un ou, și de

care nu am avut parte, fiind puțul cred și cum am înțeles l-a păt șoimu la alde Ghiță Părcălabu, care l'a învățat și săbără și el și puțul de nea speriat.

— Ei, și ai voștri nu șbeoră?

— Ba șbeoră, cucuane, cum să nu șbeore, aboauă destul de bine, Căpăni, Sărcușăși, Topiși, Căli-farfi, mar ales Cucuși și Căfiluțule, da ca aștia bă.

Și spunea adevărul Take Cavafu, de oare-ce erau o sământă foarte aleasă care prin selecție și îngrijire ajunseseră la apogeul sborului, prin aceea că de la început pomilor și până la eșirea pomilor lor de luncă, pe vremea bună, pe vreme rea, în înălța de cum se zădărnicea slujitorii cu educația lor fântă.

După aceasta și în momentul când puțul era mai aproape să intră în senin, boer Prijbeanu era poftit să vadă, și bându-și cafeaua și trăgându din ciubuc îi privea, îi urmărea în totul și în parte, spre a-și da seama de fie-care din el, și pe care-l cunoștea până la unuș, cum își cunoștea cuibul din casă, și cum își cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

— Ea răspunde măscolat: „Ce nu pasă, dacă ne iubim!“ Atunci izbucni el de odată: „Ei bine, nu. Nu vreau să mă urmez!“ Apoi cu porumbă unuș oia care-și dădăruș tot neclădit reținat până atunci: „Ei, la naiba, e destulă vreme de când mă iubești în contra voii mele, nici nu mai înf lipsea alt ceva decât să te iau cu mine. Ba te rog, îi mulțumesc pentru sacrificiū“.

Nici un răspuns nu urmă acestor cuvinte. dar obrazii ei deveniră livizi, și un ușor însă dureros spasim — ca peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

Amintea neînfrănată peșteră mănăstăre până la neclădirea sa de pe băltați până la vremea noastră, cel ce nu-l îngăduca ca înălță deșteț masă și un puț de aur, și înălță iarăși la: cel ce a se asigura de cel care aș vădit și cel ce aș vădit și aș vedea până în călă pe unuș deșteț căminul vin, cum și își cunoștea căminul din curte și cum și cunoștea căminul din curte.

— mai înmă, a cărei inimă nu mai încăpea de bucurie.

A doua zi se reintese în garnă mâna sa. Șase săptămâni mai târziu, dădea în urma, dar înălțurată cu totul, de nerăsunesc, și totuși mai înamorată.

Resemnat, dănsul o reuă. Și apoi, într-o cât viețuia împreună și cum ar fi fost uniți prin lege, acelaș colonel care se răstăce împotriva părăsirei, se revolta acum față de situația incompatibilă cu bunul exemplu ce ofiterii dădăresc să dea într'un regiment.

Ea încușă peveni pe ofiter și în urma pedegându-l, acesta fu: știți că-și dăna dănsul?

Pe malul Mediteranei, clasică este a amorozaților, își căutară un refugiu într-o vilă solitară.

Încet-încet se scurseră trei ani. Renoldi, învoiat sub acest jug, se declarase învins și se resemnase în fața acestor dovezi de dragoste perseverență.

Părai d-nei Peimșot albise aproape în întregime și ea simțea acum epuizat cu totul, înmă, fără pic de energie. Și se împăcase cu ideea că orice speranță, carieră, satisfacții sau bucurii îi sunt de acum oprite.

Între zi d-nei Peimșot o carte de vizită: „Joseph Peimșot, amator, Havre“. Încușă în bărbatul care până acum nu zăcea nimic, dănsul și seama că nu e posibil să luptă contra băltaților deștețate a femeilor. Ce vait el?

Acuma așteptă în grădina, căci mănăstăre cu energie să pătrundă în vilă. Salută cu politețe, purtând cu toate acestea să se-șeze, nici chiar pe o băncă din alina grădinei, și a-ține chestiunea fără nici un încușur, și căl mai explicit.

„Domnule, nu am venit pentru a vă aduna nepoștii, știți prea bine că am venit să văd dacă vă bucurați de viața voastră... nu am suportat... un băltaț... de... fatalitate. Nu măști în dăna nici odată să vă dărușez în băltații de dăna situația ar fi rămas neclădită.“

Am încuș două zile, dănsul. Eluș dăna dăna, cea mai mare mănăstă și e a dănsul de un băltaț.

Familia acestor dăna se opuse înălță dănsul lor, mănăstăre... situația în care se află... mănăstăre copilei mănăstăre. Nu sunt mănăstăre înălță, nici mănăstăre, dar mănăstăre copilei mănăstăre.

Văd dar căl vă dăna... pe soția mănăstăre mănăstăre dăna acurr ve constanță mănăstăre în curte mănăstăre... la dănsu. Căt dănsu mănăstăre mănăstăre se va părea că am uluș mănăstăre... copilei mănăstăre.

Renoldi simțea acestea, simți o lovitură înălță în inimă și în băpădă dăna mănăstăre dăna burvie, ca un mănăstăre dăna mănăstăre grație mănăstăre dăna dăna.

Renoldi: „Nu negreșii, fără îndolă... dănsu... eu însu-mă... de dănsu... mănăstăre... foarte adevărat... peșteră mănăstăre.“

Și pentru o dăna dăna mănăstăre în mănăstăre să strângă mănăstăre mănăstăre, acestul mănăstăre, să-l strângă în brațe, și să-l sărute pe amănăstăre obrazii.

El reuă: „Încușă vă rog. Văși dăna mai la dănsu dăna în mănăstăre: mănăstăre dăna dăna.“

De astă dată dăna Peimșot se grăbi să primească propunerea.

Renoldi urcă scara sărind, și dinaintea ușei amantel sale se opri pentru a liniști băltațile inimii, apoi intră grav:

„Te caută cineva jos; e pentru o comunicare în privința fetelor tale, adaugă dănsul dănsu.“

Ea se ridică: — Încușă în mănăstăre mănăstăre?

— Ce e? Ce oare? Nu cumva sunt moarte? El reuă: — Nu, însă e o situație gravă căreia mănăstăre tu singură îi poți găsi soțușu. „Ea nu ascultă mănăstăre mult și descinse grabnic, în timp ce dănsul se arunca și se îngropa într'un fotoliu, așteptând foarte mișcat rezultatul întrebării dănsu.“

Ea se ridică: —

Așteptarea fu destul de lungă, și sîm voci iritate ajungeau până la urechile lui, se decisă să deschidă.

D-na Poincot sta în picioare, roșie de iritare și gata să iasă pe când soțul o reținea de rochie, neștiind cum să facă s'o convingă.

„— Dar dați-vă seama, că nefericiții pe fetele noastre, pe copilele noastre”.

Ea răspundea cu încăpățănare: „Nu măi mă întorc la d-ta”.

Fostul ofițer înțelese tot, dintr'o privire, și se apropie de el.

„— Cum? ea refuză?”

Dânsa se întoarce către el și dintr'un sentiment de pudoare, evitînd de a huli în fața soțului legitim; „Știi d-ta cîmi cere? Vrea să mă întorc sub acoperișul lui!”

Și la gândul acesta, ea rânjia cu un imens dispreț pentru acest om îngenunchiat aproape, și care o înplora.

Atunci Renoldt, cu hotărârea unui disperat ce-și joacă ultima carte, începuse la rândul său să vorbească, pledînd cauza soțului, cauza sa.

Și când se întrerupea, căutînd noi argumente de convingere, d. Poincot nespuse de incurcat de această situație murmură: „Haide, Delphino, gîndește-te la fetele tale”.

La o vreme ea îi înfășură pe amîndoi într'o privire de suveran dispreț, și dintr'un elan luînd fuga spre scară, le aruncă în față aceste cuvînto: „Sunteți amîndoi niște mizerabili”.

Aceștia, rămași singuri, se priviră o clipă, tot atât de abătuti, tot atât de mâhniți, unul ca și cel-alt.

D-na Poincot își ridică pălăria căzută lângă dînsul, și șterse de praf genunchii albiți de pe podea, apoi cu un gest suprem de desnădejde, pe când locotenentul îl reconducea spre poarta de eșire, spunea salutîndu-l: „Sunteți atât de nefericiți, domnule!” și se depărtă cu pașii greoi.

Trad. de Maximilian Rohrlsch

DATINE ȘI CREDINȚE

Cînd vei vedea primăvara pentru întâia dată numai un cocostărc singur, e semn că tot anul vei fi stîngher la lucru.

Mamele să nu schimbe oalele cu scaldușcă pentru copii, ci să aibă un vas anumit pentru aceasta, căci, de nu, cu greu se însoară și se mărită copiii.

Fetele, dacă mătură casa, să nu lase gunoii sub vatră, căci, de merg la horă, nu le joacă nimeni și stau ca gunoii sub vatră.

Cînd urlă un câine, face a pustiu la casa stăpînului; de aceea câinele care urlă se omoară.

Din viața ofițerilor italieni

Marele ziar „Berliner Lokal-anzeiger” publică într'unul din numerile sale trecute un foileton sub titlul „Din viața mea” de căpitanul M. L. V. Faintini, adăugînd următoarea notă:

„Căpitanul italian Faintini, care a căzut acum de curînd într'o luptă din Tripolis, a studiat limba germană în anul 1903 la Universitatea din Berlin. De la profesorul său, dr. Paszowski am primit următoarea lucrare a lui Faintini, pe care a făcut-o asupra vieții sale în exercițiile din seminar în anul 1900. Această biografie simplă, din care reproducem părțile esențiale, este un document interesant pentru caracteristica ofițerului italian.

„M'am născut la 19 Iunie 1867 în Verona. Un an după aceea tatăl meu, care era funcționar la căile ferate, fu transferat la Turin, astfel că familia mea s'amplă în acest frumos oraș, unde și rămase până la

moartea tatălui meu, care se întîmplă după patru ani.

Astfel mama rămase văduvă, cu mine și cu două fiice. Tatăl ei, un colonel austriac în pensiu, o chemă la el cu condițiunea, ca să vină la el în Laibach, numai cu fetele, căci nu voește să aibă la el pe tînărul svăpăiat, de oarece are nevoie de liniște.

Astfel fui internat într'un institut din Brescia, unde rămăsei până la moartea bunicului meu.

Eram cel mai tînăr dintre toți și profesorii mă iubeau foarte mult, de oarece știam să scriu și să citesc și aveau o memorie foarte bună. Directorul meu, un bărbat înalt și voinic, cu ochelari mari, avea tot d'una ceva bun pentru mine. Directorul spunea mereu că eu sunt soldat și că trebuie să mă dedic carierei militare.

El avuse dreptate. La sfîrșitul anului al treilea institutul a fost închis și unchiul mă dădu în gazdă la un preot.

Mă aflam acolo împreună cu alți doi băieți, cu care mă aveam foarte bine, deși adeseori ne băteam unul cu altii.

Preotul voia ca odată pe săptămână să-i servim la liturghie: pentru aceasta ne cinstea cu prăjituri. El era foarte sever și întrebunța adeseori, mai cu seamă față de mine, un bîcî negru cu care făcui o cunoștință foarte apropiată, de oarece făceam mereu nebulii. În fine fui plicisit de această conversațiune și bîcîul plăti cu viața această purtare a lui. Directorul cumpără un alt bîcî, dar și acesta dispăru în curînd și eu declarai că nu sunt căne și că pe mine număi cu vorbe bune mă va putea îndrepta pe calea cea mai bună. El mă înțelese și astfel trăii doi ani în pace.

Bunicul meu muri și unchiul mă duse la mama în Laibach. Acolo nu pricepeam nici o vorbă, cînd intrai în clasă înfăia a gimnasiului, dar în fiecare zi venea la mine un student din cl. 7 de latină (gimnasiu) care știa italianește și mi dădea lecțiuni. Astfel în curînd învățai limba germană și la sfîrșitul anului am depus examenul împreună cu alții, și am reușit.

A fost un an de luptă, de oarece studenții carnioli mă tachinau mereu cînd eșeam din școală. Nu sufeream vorbă de ocară și mă aruneam asupra insultătorului. Astfel mă băteam de două trei ori pe fiecare zi și toți camarazii mei do școală se măsurau cu mine. Vorba de ocară era: „Brutto lasco”.

Deveni atît de îndemînat în astfel de lupte, încît nimeni nu îndrăznea să se măsoare cu mine. Într'o zi îngropai pe unul aînc în zăpadă, îl acoperii, și apoi călcai zăpada cu picioarele, după acesta îl făcui scîpat. Cînd mă întorsei văzui pe directorul, care numai putea de rîs. — Bravo! zise el. Fă tot d'una așa, și atunci camarazii tăi te vor respecta.

El avea dreptate, căci pe la sfîrșitul anului eram aproape amic cu toții. În cursul al doilea nimeni nu-mă mai zicea nimic, numai odată unul anume Fluchs, fiul unui căpitan, pedîndu-mă întîrziase cu câteva minute și-l rugasem să-mă facă loc să trec în bănci, fără să mă observe profesorul mi zise — Italian bleșemat, mi pare bine dacă te va vedea profesorul!

Abia roști aceste vorbe cînd primi o palmă sdravănă dela mine, încît aproape o lună avu obrazul vînat. Am fost eliminat pe opt zile, dar aceasta a fost ultima insultă. De atunci toți aveau mare respect de mine și cînd la sfîrșitul anului m'am reîntors în Italia, mulți dintre ei mă vărsat lacrimi la despărțire.

Al doilea soț al mamei mele nu voia să mă continuu gimnaziul și astfel intrai în școala tehnică.

Cînd fui în vîrsta de 17 ani am intrat în școala de război din Modena, și devenii ofițer. Tatăl meu

vitreg murise deja și astfel avusei fericirea să petrec acasă primii trei ani. Mama voia mereu să iasă la preumblare cu mine, mai cu seamă cînd eram în mare tinuță.

În Italia regimentele nu rămân mereu în aceeași garnizoană, ci se schimbă mereu localitatea, din patru în patru ani. În chipul acesta un ofițer poate să cunoască Italia întregă, căci recruții vin din diferite părți, ale Italiei și ei trebuie să fie duși iarăși la vetrele lor.

Ca locotenent avui fericirea să stau patru ani la școală de trăgere din Parma. În această școală toți sublocotenenții trebuiau să urmeze un curs de trei luni asupra balisticiei, lacticeii, etc., și fiind în stare ca să-i învăț, avusei prilejul să studiez multe, astfel în cât imi fu lesne să intru în academia de război din Turin.

Acolo stătui trei ani într'o muncă continuă. Între noi se aflau câțiva ofițeri Japonezi, Români, Sârbi și din republica Argentina, cari vroiau să-și termine studiile.

La sfîrșitul anului următor am trebuit să facem un curs topografic de o lună, în care fiecare din noi trebuia să ia, împreună cu doi soldați, o schiță topografică cu instrumentele. La sfîrșitul acestuia am făcut două luni serviciu de artilerie și apoi două luni serviciu de cavalerie, după ce făcusem o campanie tactică în Alpi.

La sfîrșitul lunii a treia am făcut călare o călătorie de 40 zile în Cadore și în fine am făcut serviciu în statul-major la marile manevre. În fine am fost eliberat și am putut respira iarăși mai liber la regiment.

În ceea ce privește viața mea privată în acest răstimp, trebuie să spun că nu a fost tocmai fericită. Ca sublocotenent în Verona mă înamorasem într'o zi de o fată frumoasă: ea era foarte cultă și aparținea unei familii de conți, dar deși familia era bogată, părinții, din cauză că aveau 10 copii, între cari trei băieți, nu puteau da zestre suficientă fiicei lor, de oarece în Verona este obiceiul că jumătate din întreaga avere este destinată băieților, iar cealaltă jumătate se împarte între copii.

Astfel încercai tot posibilul ca să înduplec pe părinții ei ca pentru Camilia, să facă o excepție, dar ei refuzară. Și mama mea era contră și fiindcă se folosiră de toate mijloacele ca să nu ne mai iubim, se născu o luptă, care dură nouă ani și cînd în fine părinții ei, după ce vă intrasem în academia de război, cedară, deoarece sănătatea Camillei suferise foarte mult, era prea tîrziu — ea muri!

Din fericire eram prea ocupat, fapt care mă făcu să rezist durerii. Astfel pribegii din oraș în oraș căutîndu-mi fericirea în viața de soldat.

Relațiunile ofițerilor italieni cu soldații este mai intimă ca în Germania—ofițerul trăește mai mult cu ei. Eu de pildă cunosc viața tuturor soldaților mei, cunosc speranțele lor și știu să le înțeleg sentimentele.

Soldații mei mă iubesc foarte mult, și cînd unul dintre ei este atît de obosit în marș în cât abia poate să meargă, face totuși cea mai mare sfortare să nu rămână înapoi, ca să facă cinste companiei. Simt o adevărată bucurie cînd merg în mijlocul soldaților mei și cînd ochii lor mă privesc cu bunăvoință și cu credință. Simt că nici odată nu voi putea fi părăsit de soldații mei și că chiar în cea mai mare primejdie, cînd ofițerul merge înaintea lor, el nu se simte singur.

Cînd sosește ziua de rămas bun, atunci aceasta este o zi de durere. Ar trebui să fie obișnuit cu aceasta; totuși, cînd adun pe soldații mei și le dau ultimul salut, văd că ochii tuorer se umple de lacrimi și fiecare soldat, strîngîndu-mi mîna, mi zice: Adio. Nu poate adăoga

o altă vorbă de oarece gâtul îi este prea strîmt. Atunci nici eu nu pot să mai zic nimic și plec cu acel sentiment, pe care-l are un tată, cînd copiii se despărțesc de el, pentru ca să caute o nouă viață în lumea largă.

De asea viața militară este atît de frumoasă și de aceea i se rupe inima bătrînului soldat, cînd este trecut la pensie.

C. Scurtu

SINGURĂTATE

*Tremură văpaia lunii
peste farmecul aleii;
irosita floare albă
scutură din ramuri teii.
Liniștiți și nălți copacii
se-adănesc în reverie
și-î atît de mbietoare
vraja umbrei viorie!
Printre raritatea de frunze
picură argint din stele,
meșter așternînd cărarea
cu podoabe de dantele.
Solitar purtîndu-și gîndul
spre nălțimi nelămurite,
plînge-și plopul din răscruce
jalea vieții chinuite.
Murmurînd înduioșate
trist izvoarele răspund
și cu grea melancolie
tot cuprînsul îl pătrun.
Sommoros ca un fîcovenic
cîntă greurul în iarbă,
pe cînd suflă bou-băltii
grav prin firele-și din barbă.
În congres de protestare
s'au strîns broaștele pe mal,
și duios din deal adie
zvoniul doineii din caval...
Măi tîrziu tăcură cele,
doar izvoarele șoptesc —
pe aleia solitară
singur eu mă rătăcesc.
Parcă tot aștept din umbra
înfloritelor răzoare
visul meu, cu ochii galeși
și cu fața rătăitoare!
Dar zadarnic e-așteptarea
și nădejdea-i o minciună —
peste fruntea mea cad albe
numai razele de lună!
Spre izvor îndreptu-mi pașii
cînd de dor mă neacă plînsul
Cât imi e de mare jalea
o ntelege numai dînsul.
Lui, destîinuindu-mă pîsul,
el, jelindu-mi-se mie,
căci pe calea tristă-a vieții
suntem frați de pribegie!*

*Cum nu vrei s'ascuți chemarea
tineretii tale 'n floare —
nu știu tu că noi pe lume
suntem vise trecătoare?
Vino dar și nchină-ți fruntea
peste umărul meu stînd —
nu-i destulă suferință
de cînd tot aștept și plîng?
Craiova. P. Lișteavă*

DUPĂ BAL

Povestire inedită de Leon Tolstoi

„Ziceți că un om nu poate înțelege el însuși ceea ce este bine și ceea ce este rău, că totul depinde de mediu, că mediul fasonază omul. Și eu, eu cred că totul depinde de întîmplare... Uite, vă voi istorisi ceva care mi s'a întîmplat”.

Așa vorbea mult respectatul Ivan Vassilievitch, în urma unei conversațiuni al cărei subiect era perfecționarea individuală, trebuind a se schimba toate condițiunile în care trăesc oamenii.

— Și vă voi istorisi din propria mea experiență. Căci toată viața am fost influențat, nu de mediu, ci de altceva.

Ascultați.
Ivan Vassilievitch cugetă, apoi clătină din cap.

— Da, zise, am luat o altă orientare în toată viața mea, din pricina unei nopți, sau mai bine a unei dimineți.

MEDICII NOȘTRI

D-l prof. Dr. G. Marinescu

D-l profesor doctor, G. Marinescu este unul din savanții noștri a cărui reputație a devenit de mult universală.

Elev al marelui Charcot, profesorul Marinescu a adus noii științe a neurologiei cele mai prețioase contribuțiuni și nenumăratele d-sele lucrări în această ramură a științei medicale sunt astăzi tot atâtea puncte luminate în neurologie.

Director al ospiciului de la Panteimon, laboratorul prof. Marinescu de acolo, e poate cel mai de preț focar al științei medicale la noi în țară.

— Dar ce ți s'a întâmplat? Il întreabă unul din noi.

— Aceasta mi s'a întâmplat când eram foarte amoretat... Fusesem amoretat de mai multe ori, dar amorul ăsta era cu totul deosebit... Acuma's bătrân... Ea și-a măritat fețele... D-ra B... Da, Varenka B... (Ivan Vassilievitch îi pronunță numele). Acuma îi de cincizeci de ani, era o frumusețe: înaltă, subțire, grațioasă, elegantă și maiestooasă. Avea o înfățișare foarte mândră, cum de altfel nici nu putea fi, și cu capul ușor lăsat pe spate. Bunătatea ei, așa de fină, îi dădea fără voie o slăbiciune de-un aer regal, care fără însă de ea surăde curtenitor, ținea toată lumea la distanță. Totdeauna voioasă, ochii strălucitori, încântătoare, așa cum se purta era delicioasă.

— Oh! oh! ce frumos o descrii Vassilievitch!

— Dar frumusețea descrierei nu vă importă, ceea ce vreau să vă spun este să vă dau o idee cum fusese ea... Și vreau a înprospăta din nou întâmplarea de acum 40 de ani. Căci, cea mai mare plăcere a mea, erau soarelele, bălurile. Și dansam bine, și nici nu eram așa urât.

— Nu face pe modestul, îl întrerupse o damă. Cunoaștem portretul d-tale de mai înainte; și nu trebuie să zici că erai urât, din contra, erai frumos.

— Ei bine, fie! eram frumos. Aceasta nu importă atât. În perioada asta când amorul meu pentru ea atinsese culmea, ultimele zile din sărbătorile carnavalului, m'am dus la ba, la maresalul nobilimei, un bătrân foarte bun, bogat, ospitalier și șambelanul Curței.

Cu toate că eram un mare amator de șampanie, atunci, n'am băut, căci fără vin eram beat... beat de amor. Dar ca revanșă, am dansat, până ce căzu de atâtea valsuri, polci și totdeauna cu un cordon roșu; ea avea mânuși de piele albă ce ajungeau până la cotul brațului slab, ascuțit, și niște pantofi de satin alb. Acel desgustător Anissinoff, știind bine să danseze, mi-o luă înainte la mazurka. Asta nu i-am ertat-o încă, căci printr-o hotărâre, n'am mai dansat de loc mazurca cu ea. Căci fără a se jena, traversa toată sala, venea drept la mine, și o cuprinsă și eu, fără a-i mai aștepta invitația, mulțumindu-i c'un surâs semnificativ. Dar când nu mă duceam înainte, ea s'o iau la dans, atunci cu afec-

țiune dădea mâna altui cavalier, și pentru mine avea o fiduciară din numărul său slab, și în chip de rețetă și consolatie, îmi surâse. În timp ce încă tot se juca mazurka, dansai și eu mult timp cu dânsa, și în respirația-i repede și surzând, îmi spuse: „Încă!” și valsai, ne mai simțindu-mi corpul. Așa dansam de repede, în cât nu mă mai zăream în fuga mea și a orelor ce treceau. Muzicanții erau morți de osteneală, când sosi finele balului, jucat totdeauna pe același motiv de mazurkă. În salon, părinții și mamale, părăsiră mesele de joc, așteptând supeti. Servitorii alergau grăbiți, ducând fiecare câte ceva. Trecuse acuma vreo două ceasuri, și trebuia să profit de ultimele momente, ca s'o invit încă odată, și pentru a suta oară, făcărăm împreună înconjurul salonului. — „Atunci, cadrilul după supet, e al meu?” i-am zis reconducându-l la loc.

— „Fără îndoială, dacă altul nu mă va lua”, îmi răspunse surzând.

— Astă, nu o voi permite eu!”

„Apoi îmi ceru evantaiul, ce era la mine. — „Dar e păcat să ți-l dau așa de grabă, i-am răspuns, întinzându-i evantaiul de-o mică valoare. — „Atunci, ca să nu regreti, iată” și zămuse din evantai o pană, și mi-o dădu. Am luat-o și privind-o, nu putui de cât să-i exprim toată fericirea și recunoștința mea. Mă găseam așa de vesel, mulțumit; eram fericit, bun. Totuși nu măf eram acelaș, ci o ființă nepământescă, imaterială, ne maștinind de suferință, și aptă de tot ce e bine. Am ascuns pana în mână și rămăscă drept, nemiscaj, neavând puterea să mă îndepărtez de ea. — „Ascultă, se cere tătii să danseze”, îmi zise arătându-mi înalta și eleganta persoană a tatălui său, colonel cu epoleții de-argint, rezemându-se în deschizătura unei uș, fiind anturat de dame.

Când ne apropiam de ușă, colonelul refuză, zicând că nu mai știe a dansa; totuși, surzând, cu mâna stângă își scoase sabia și o dădu unui tânăr ce era lângă noi, apoi își puse o mână în mână dreaptă: — „Tirul trebuia să se facă, după anumite reguli”, și surzând, luă mâna fiecei sale, se opri la un șfert de tur și așteptă muzica. Lă primele măsură ale mazurcei, lovi energic c'un picior, aruncă pe celalt înainte, și înalta-i persoană, aci dulce și în cadentă, aci cu zgomot, cu ciocniri de picioare, unul contra altuia, începu a se mișca împrejurul săle. Grațioasa Varenka, zbura alături de el, când înaintând, când micșorând pasul micilor sale picioare în pântof de satin alb. Sala întreagă urmărea fiecare mișcare a acestei perechi. Și eu, nu numai că o admiram, dar o priveam c'o duioșie entuziastă.

Colonelul dansase bine altă dată, dar acum era puțin greoi, picioarele nu măf erau așa mlădioase pentru grațiositățile și mișcările rezezi ce-și dădea osteneala să facă. Totuși făcu două tururi; dar când din fuga dansului voi să se oprească, căzu în genunchi, cu o oarecare greutate, și ea surzătoare, îndreptându-și fusta, ce se agățase, se tot învârtea în jurul lui, bălând zgomotos din mâini. Se ridică cu puțină sfortăre, luă dragălaș și ea de încântător pe fiece de urechi, punându-i o sărutare pe frunte, și mă rechemă iarăși pe mine pentru a o dansa. „Dar nu sunt eu cavalierul său, i-am răspuns. — „Nu e nimica, faceți un tur cu ea”. Apoi îmi surăse dragăstos și își puse sabia. Și cum după prima picătură cursă o sticlă pornește să se golească în mari valuri, tot așa amorul meu pentru Varenka își goli toată capacitatea de a iubi, ascuns până atunci în sufletul meu. În momentul acesta amorul meu cuprindea tot universul.

Când m'am întors acasă, îmi scosei repede mantaua, și credeam că voi putea dormi, dar văzui îndată că îmi era absolut imposibil. Nu, eram

prea fericit, nu puteam dormi. Cu toată căldura ce o avam în odaia mea; și fără a-mi mai schimba toaleta, trecui fără cel mai mic șgomot în vestibul, unde îmi pusei mantaua, apoi deschisei ușa de la stradă, și plecai... Când părăsisem balul era măf bine de patru ore dimineața; cât măf rămăsese până la ziua, trecuse așa de reuede, în cât când am plecat, era chiar ziua. Era în epoca carnavalului; cu o păclă deasă, zăpada umedă era mare pe străzi, și curgea de pe toate acoperișurile. Familia B... locuia la extremitatea orașului, aproape de un câmp mare, cu-o parte ce era pentru plimbări publice, și în cealaltă parte era un institut de d-soare.

Sosind pe câmp, lângă locul unde se afla casa lor, zării la cealaltă extremitate, în direcția locului de plimbări publice, ceva mare și negru și auzii sunetele unui flaut și tobe ce veneau dintr'acolo. În sufletul meu toful cânta și din timp în timp fredonam după măsurile mazurcei. Dar ceea ce auzeam era de tot o altă, o muzică falsă, rea. „Ce este?” gândii, și o luai prin mijlocul câmpului, pe drumul alunecos ce mă conduse tocmai de partea de unde veneau sunetele. După ce făcu o sută de pași prin ceață, am început a distinge o mulțime de persoane îmbrăcate așa de posomorât. Evident că erau soldații, probabil în exercițiu, gândeam, și înțovărășit de un fierar, îmbrăcat c'o scurteică de piele de berbec, și c'un șort murdar, care mergea înaintea mea m'apropiai și eu de el.

— „Ce face ei acolo?” am întrebat pe ferar, care gra chiar lângă mine.

„Bat pe un tătar ce a dezertat”, îmi răspunse ferarul cu ciudă, privind la capătul șirului de soldați. Privii și eu în aceeași direcție, și zării între ei, ceva speriat ce venea aproape de noi. Acest ceva ce înainta era un om, gol până la brâu, ținut între puștile a două soldați ce-l păzeau. De-o parte, mergea un militar cu o talie sveltă, având manta și chipi, și al cărui mers îmi reamintea pe cineva cunoscut.

Tresărind din tot corpul, cu picioarele afundându-i-se în zăpadă, or-mul pedepsit înainta spre mine, sub loviturile ce cădeau pe el din dreapta și din stânga, când dându-se îndărăt, și atunci sub-ofițerii ce-l păzeau cu puștile întinse, îndată ce-l văzu că cade, și pentru a-l împedece îl trase înapoi. Și alături de el, cu un mers hotărât, mergea ofițerul cu talia sveltă.

Acesta era tatăl ei, colonelul, cu fața roșie, mustața și favoritele albe. La fiece lovitură, omul pedepsit c'un aer de revoltă, se întorcea de partea de unde îi venea lovitura, și cu fața crispată de suferință, își descoperi dinții albi, repetând par'că ceva. Dar numai atunci, când se apropie de tot lângă mine, îi distinsă vorbele. El nu măf vorbea ci plângea: „Fraților, fie-vă milă de mine! Fraților, fie-vă milă!” Dar frații n'aveau milă, și când tot cortegiul ajunse în dreptul meu, văzui soldatul, ce se pregătise c'un pas îndărăt, învârtind bastonul, făcându-l să șvere în aer, și apoi îl isbi cu greutate pe spatele tătarului. Acesta făcu o mișcare bruscă înainte, dar sub-ofițerii îl reținură și o altă lovitură la fel îi fu dată și de partea cealaltă... Și din nou, de o parte, și din nou de cealaltă... Colonelul mergea ca în totdeauna în urmă, acu privind în jos, acu la pedepsit, aspirând aerul cu bucurie, și dându-i drumul încet printre buze.

Cortegiul se depărta de mine, dar zării printre șirurile de soldați spatele prizonierului. Era ceva colorat, încă ud, și de un roșu nenatural; și nu puteam crede că era un corp omnesc. — „Oh! Doamne!” murmură lângă mine ferarul.

De odată colonelul se îndepărta, apoi se apropie repede de unul din soldați:

— „Te voi învăța eu...” îl auzii

zicând c'o voce mâniață. „Ți-i fri-că să-i atingi... Te voi învăța eu...” Și cu mâna sa înmănușată, îl văzui cum lovi fața soldatului, infricșat și anemic, fiindcă acesta nu aplicase cu așa putere bastonul pe spatele însângerat al tătarului.

„— Cionăgiți-l cât puteți!” strigă colonelul și când se întoarse mă zări. Îndată se prefăcu că nu mă cunoaște, încruntă cu răutate sprâncenile și-și schimbă iute direcția. Îmi fu atât de rușine când îl privii, ca și cum aș fi fost surprins făcând un act rușinos. Îmi lăsa ochii în jos și mă depărta repede.

Tot timpul pe drum îmi răsuna în urechi acu tobele, acu flautele, acu vorbele: „Fraților, fie-vă milă”, acu vocea aspră, nemiloasă a colonelului strigând: „Te voi învăța eu! Te voi învăța eu!” Și inima mi-era cuprinsă de neliniște, de-o neliniște aproape fizică, ce-mi provoca desgust, de o astfel de neliniște ce nu măf contenea, în cât avui impresia că vărs toată această oroare ce acest spectacol răspândise în mine. Nu'mi măf dau seamă cum am ajuns acasă și mă culcai; dar abia adormii când din nou mi se înfățișă totul, tresărind din culcușul meu.

Ei bine, credeți că concluzia mea fu că ceea ce văzusem era un act urât? Nici de cum. „Căci dacă făceau altfel, era evident că ei știau ceva ce nu știam eu”, gândii eu. Și mă silii să înțeleg. Și căutai să aflui. Îmi fu însă cu neputință și, neputând afla, nu putui intra în armată, cum mă hotărâsem dinainte. Și nu numai că n'am servit în armată, dar n'am servit nici în altă parte, și așa cum vedeți, n'am fost bun la nimic.

— Ei bine! Da amorul? Il întrebarăm noi.

— Amorul? Din această zi începui a se micșora. Și când o vedeam gâdnitoare, cu surâsul pe buze, cum a-desea era, atunci eu îmi aminteam îndată pe colonel la locul bății și mă simțeam rău dispus. Apoi din ce în ce îmi rării întămirile noastre, până ce amorul dispăru complet. Așa dar iată o întâmplare ce schimbă totul, tot în viața unui om, termină el. — Și ziceti...

Iashoia Poliana, 20 August, 1903

Trad. de Virginia Velescu

CUGETĂRI

DIN ALE D-LUI G. A. TACID

Greșalele părinților sunt flori piăpânde, pe cari filii sunt datorii a le scuza, erta și acoperi ori când și în ori-ce împrejurare.

Indisciplinarea științii omului se datorește însăși naturii care l'a creat, tocmai pentru a nu-i contraria tot puternicia.

Nu cruțați sgarcentia bogatului, dar nici să obosiți a indulci amărăciunea săracului.

Conducătorii popoarelor cari nu știu da la timp și disciplinat ceea ce li se poate lua mai târziu și forțat, sunt și rămân principalii autori ai dezordinilor morale ce se produc.

Aprecierea fondului moral de către omul instruit, face dovada celei mai alese educațiuni.

Deslegarea marilor probleme de desvoltare morală și materială ale unui popor începe numai din clipa în care pleiada fruntașilor covârșește numărul cerut de trebuințele lui.

Aspră a fost natura în întocmirea ei când, spre a o sluji, a băgat pe om în hamul vieții, în care trage mereu și din greu, drept compensație a existenței lui, ne solicitată.

IUBIREA MEA

*Că tu mi-ești dragă, dintr'o vreme,
Șă-ți fie inima împăcată:
Iubirea mea e-un strop de rouă,
Și nu veți ști-o nici odată.*

*Din sufletu-mi, învins de patimă
Ea strălucește rar la soare;
Ei, doar când vî tu mă răsfrînge
Câte-o nădejde călătoare.*

*Și-atunci, pe câte-o rază prinsă
Din ochii tăi, ca boaba murii,
Ea mă umezește caldul vorbeii
Și-mă răde dulce 'n colțul gurii.*

*Iar când mă'mbiu măi cu'nadinsul
Prin câte-o șoptă măi senină,
Iubirea mea, ca printr'un farmec,
Imi umple mintea de lumină.*

*Și'n taină visele-mi apuse
S'aprinde în inima-mi pustie
Și fie-care mă'nșoară
C'o lacrimă de bucurie.*

*Oi, tu, să nu te temi o clipă
De dragostea-mi nevinovată,
Ea e-un copil al nimănui
Și nu veți ști-o nici odată!*

Brăila. P. Dănescu.

CATULLE MENDÈS

Cuvintele pierdute

I
Se întâmplă că odată o zână foarte crudă, frumoasă ca florile, răutăcioasă ca șerpii ce se ascund sub pământ, se decide să se răzbune pe tot poporul unei țări mari. Unde era situată această țară? În munții săi pe câmpie, la marginea unui râu săi aproape de vre-o mare? Povestea nu ne spune. Poate că era vecină cu regatul unde cusătoarele meștere știa să brodeze luna și stelele pe rochiile prințeselor. Și de ce se supăraseră zâna? Nici asta n'o spune povestea. Poate că n'o invitasă la căsătoria fiului regelui. Ori-ce părere ai avea asupra acestor două puncte, e de ajuns numai că zâna era grozav de mâniată. Se întreba mai întâi dacă, cu scopul de a măni întreg ținutul, să dea foc tuturor palatelor și colibelor cu ajutorul miilor de servitori, genii rele, cari îi steteau la îndemână, să vestejască toate florile, să se schimonosească, să îmbrănească toate fetele. Ar fi putut chiar să trimeată prin ulițe limbii de foc mistuitoare, să ordone soarelui să nu mai treacă de loc pe deasupra orașului blestemat, să comande vântului să desrădăcineze arborii și să răstoarne palatele.

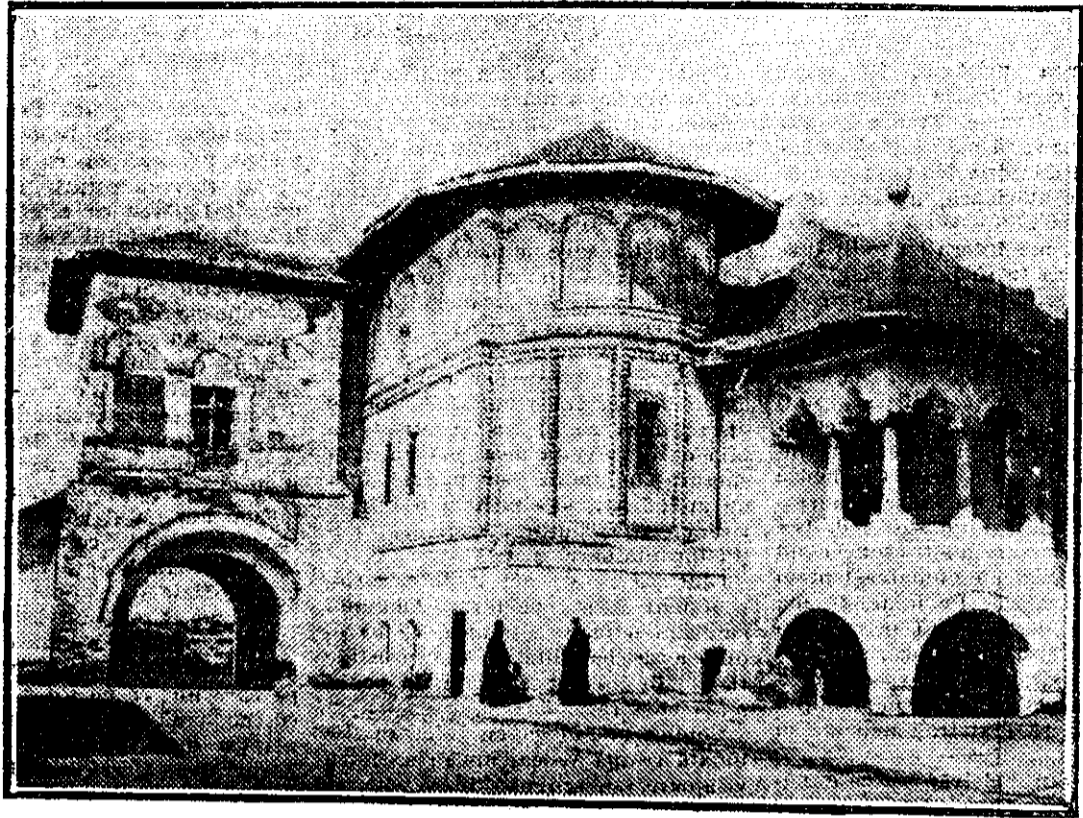
Se opri însă asupra unui plan mai teribil încă. Ca un hoț care, nefiind grăbit, își alege din vre o scrin cele mai prețioase bijuterii, ea scoase din memoria bărbaților și femeilor aceste două cuvinte dumnezești: „te iubesc”, și pieri, odată răul săvârșit, cu un hohot de râs care ar fi fost mai urât ca rânjetul diavolului, dacă n'ar fi eșit de pe buzele cele mai frumoase din lume.

II

La început, femeile și bărbații nu observară de cât pe jumătate răul ce li se făcuse. Li se părea că le lipsește ceva, dar nu știa ce. Logodnicii cari își dedeau seara, întâlniri, pe aleele de tei, soții cari își vorbeau încet la fereastră, gândind la plăcerile viitoare, după ferestrele închise și perdelele lăsate, se întrerupeau de odată ca să se privească sau ca să se săguta.

Șimțeau bine c'ar fi vrut să-și spună o frază obișnuită și n'aveau nici măcar idee care o fost cea frază; rămăneau miraiți, neliniștiți, căci n'ar fi știut ce întrebare să-și facă, atât era de completă în ei uitarea prețioaselor cuvinte; dar

VEDERI DIN CAPITALĂ

PARACLISUL MITROPOLIEI DIN BUCUREȘTI

nu sufereau așa mult, având mângâiere în atâtea alte cuvinte, spuse cu gingășie, atâtea desfătări fără sfârșit. Vai! ei nu întârziară să fie cuprinși de o adâncă melancolie! În zadar se adora, se chemau cu numele cele mai frumoase și-și spuneau cele mai dulci cuvinte; nu era de ajuns să-și înăbușe dragostea într-o caldă sărutare, să-și jure că era gata să moară, el pentru ea, ea pentru el, să se strige: „sufletul meu, dragostea mea, visul meu!” aveau nevoie instinctivă să audă altă vorbă mai delicioasă ca toate vorbele, și, cu amara amintire a extazelor ce erau în ea, chinul d'a n'o mai pronunța și auzi vre-odată! După tristețea venită cerțele. Fericirea părându-li-se incompletă din cauza mărturisirei interzisă chiar celor mai arzătoare buze, iubita cerea iubitului, și el ei, — fără să spună că, fără să poată spune, — singurul lucru pe care nici el nici ea nu-l puteau da. Se acuza reciproc de răceală sau perfidie, și nu credeau în dragostea ce nu era exprimată cum ar fi voit ei.

Astfel că în curând logodnicii încetară să mai aibă întâlniri pe alele umbroase, și, chiar chiar după ferestrele închise, camerele conjugale nu mai erau martore de cât unor discuții reci în fotolii ce nu se mai apropiau. Poate să fie bucurie unde nu e dragoste? Ruinată de războaie, devastată de ciumă, țara pe care o ura zâna n'ar fi fost așa de nemângâiată, așa de posomorâtă, pe cât devenise din cauza a două cuvinte uitate.

III

În țara asta nefericită era un poet foarte de plâns. Și nu din cauză că avea vre-o iubită prea frumoasă; era disperat fiindcă nu mai putea spune, sau anzi vorba zburată; n'avea nici iubită, iubind prea mult versurile; dar îi era imposibil să termine un poem început în ajunul zilei când răutăcioasa zână își îndeplinise răzbunarea. Și pentru ce? Pentru că poemul trebuia să se sfârșească prin „te iubesc!” neputându-se termina în altfel. Poetul își lovea fruntea, își lua capul între mâini, se întreba: „Să fi fost oare nebun?” Era totuși sigur că găsise, înainte de a termina oda, cuvintele ce trebuiau să precedă semnalul de exclamație. Proba că găsise acele cuvinte, era

că rima a cărei rimă erau ele, scrișă deja, le aștepta, le chema, nevoind altele, asemenea unei guri, care pentru a deveni o sărutare, așteaptă o altă gură de gen opus.

Și frasa, indispensabilă, fatală, o uitase, și nu-și mai aducea aminte de o știuse vre-odată! De sigur era la mijloc un mister, și la care poetul se gândea fără încetare, cu o amară melancolie, — o tristă a poemelor întrerupte! — pe marginea pădurilor, aproape de izvoarele limpezi, unde zânele au obicei să vină să danseze, seara, seara, sub lumina steluțelor.

Odată, pe când visa sub ramuri, hoata și răutăcioasa zână îl zări și-l iubi. Și ca o zână ce-și permite orice, mai iute de cât un fluture ce sărută un trandafir, ea apăsă buzele ei pe ale lui și poetul, oricât era de ocupat cu oda lui, găsi totuși foarte plăcută această mângâiere. În adâncimea pământului se deschid peșteri de diamante albe și roze, înfloresc crini luminoși ca stelele: acolo, într'un car de aur înhamat cu căruțe înaripate cari despica pământul zburând, fură duși poetul și zâna și se iubiră foarte mult, cu totul dedați numai sărutărilor și îmbrățișărilor. Dacă încetau un minut să aibă buzele unite sau să se privească în ochi, era numai ca să guste alte plăceri, splendide distracțiuni: silfide investimantate în mătăsurii mai subțiri ca pânza de păiajen și mai frumoase colorate ca curcubeul după ploaie, formați înaintea lor dansurile cele mai frumoase, în mijlocul unei orchestre nevăzute ce-ți fermeca cu cele mai frumoase arii, pe când mâini zburătoare, ce apăreau și dispăreau la moment, le prezenta fructe de zăpadă, în coșulețe de rubin, fructe parfumate ca un trandafir alb și ca un sân de virgină; iar el, pentru a-i place, îi recita cele mai frumoase versuri ce se pot imagina. Și cât era ea de zână, nu mai cunoscuse vre-odată bucurie asemănătoare cu aceea de a fi cântată de acel tânăr frumos, care născocea pe fie-ce zi noi cântece, și rămânea ca amețită simțind, după ce el tăcea, suflarea unei guri apropiate ce se perdeea în părul ei ondulat. Și zilele de fericire se urmau fără încetare. Cu toate acestea ea cădea adesea-ori într-o reverie ciudată, cu fața în mâini, cu părul împrăștiat pe delături ca un răulet de aur. „O regină! de ce ești tristă,

ce mai poți dori încă, tu care ești atât de puternică!” Ea nu răspunse la început. Dar, cum el insistă: „Vai suspină ea, totdeauna suferi când ai făcut un rău. — Vai! suspină ea, — sunt tristă pentru că tu nici odată nu mi-ai zis: „Te iubesc!”

El nu pronunță cuvintele, dar scoase un strigăt de bucurie, căci găsise sfârșitul poemului! Zâna în zadar se încercă să-l reție în peștera de diamante albastre și roze, în grădina de crini strălucitori ca stelele; el reveni pe pământ, sfârșit, seriat, publică odată în care bărbații și femeile din trista țară găsiră la rândul lor dumnezeiești cuvinte pierdute. Întâlnirile pe alele umbrite și gingașele discuții la ferestrele conjugale reîncepură.

Și grație versurilor, sărutărilor sunt dulci și inamorații nu-și spun nimic, pe care poezii să nu le fi cântat.

Const. Sghibartz

Ilustrația noastră colorată

O groznică sinucidere la Focșani

Orașul Focșani a fost deunăzi teatrul unei groznică sinucideri.

Voiajorul comercial Lupu Ring, trimisul casei Tchircovici din Capitală, a sosit în zina de 25 Noembrie în Focșani și a descins la „Hotel Regal”.

Peste puțin timp el a luat o trăsură spunând birjarului că ar vrea să facă o plimbare spre marginea orașului. Ajuns la barieră a dat drumul trăsorei care a plecat, lăsându-și clientul în câmp.

Nefericitul, care părea a fi chinat de gândul sinuciderii a scos din buzunarul paltonului o sticlă de gaz, s'a desbrăcat și ungându-se cu conținutul, și-a dat foc.

La strigătele de durere ale nenorocitului, a sărit cantonierul de la cantonul C. F. R., care dându-i ajutor, a reușit să stingă focul și l-a transportat la spital, unde a murit în cele mai groznică dureri.

Nenorocitul era de fel din Constanța.

Edmond Rostand

MAȘTERA

„Draga mea prietenă, îți scriu pentru că sunt foarte nenorocită, pentru că inebunesc. Trebuie să mă încred în tine și să mă ajuti. Mi-e rușine și frică de mine. Nu sunt eu toată această răutăcioasă, nu este așa, și tu o știi bine?”

Trebuie să mă întorc cu mult înăpoi, pentru ca tu să mă înțelegi.

N'ai cunoscut nici odată împrejurările care, toamna trecută, aduseră căsătoria mea, așa de neprevăzută, așa de fără veste hotărâtă. Mă învinseseră atunci, — oh, gentil, și nu-ți împuț nimic, — de a fi o prietenă puțin încrezătoare, prefăcută; te înșelai, căci nu eram de cât o femeie ne nădăjduită, ce nu îndrăzneau să spun, abia îndrăznind să cred. Ne-am întâlnit, ne-am iubit, atunci când nici dânsul nici eu numai așteptam nimic de la viață. Pe mine, tu mă știi, săracă, după ce mi petrecuseră jalnic tinerețea, în muncă, singurătate, fără dragoste, aveam deja douăzeci și șapte ani și prea multă judecată ca să mai trag nădejde în viitor.

Dânsul, din potrivă, avusese nădejdea și zece ani de fericire. Dar moartea tragică a nevastei sale zdrobise toate în el, în jurul său, și, pe drum înflorit ajunsese la aceiași strâmtoare morală ca și mine în zece ani de chin.....

Atunci, ne-am întâlnit pe marginea mării, în cadrul urăcios al unei vilegiaturi burghize, unde doctorul mă trimitea să-mi restabilesc puterile, unde doctorul îl trimitea să-și caute copilul. Să preumbila singur, ținându-și micuțul de mână, ea o mamă și eu deasemenea, trăiam răzleată, ne având nici un gust de plăceri ale acestor oameni ce găsesc prilej să se pizmuiască când așa de puțin merită să fie invidiați.

În toate zilele, de mai multe ori pe zi îl vedeam trecând privind înaintea lui, departe, în gol; dânsul singur mă interesa în această localitate, însă nu ne vorbeam și el nici nu mă băgase în seamă: dar nici că gândeam să mă supăr căci nu sunt cătuși de puțin cochetă, și această pereche, tată și copil, îmi lusufla toată compătimirea ce ai pentru un nenorocit întâlnit în stradă. Mica faptură, mai cu seamă, îmi făcea rău și o văd. Era așa de draguț, așa de frumos, cu părul cârlionțat și ochii săi în care râsul n'avea durată unei clipe; deodată serios, biata cocuță, ca și cum ar fi înțeles nenorocirea că nu mai are mamă; și așa fi voit să-l îmbrățișez.

Pururi am iubit copilul, și poate jalea mea cea mare de fată bătrână venea mai puțin de la tinerețea petrecută fără dragoste de cât de la o maturitate fără leagăn.

Îți amintești cum radeau de păpușile mele la școală?

Eram pildă mamelor. Văf, dădeam de mai înainte îngerașilor de mucava, dragostea care mai târziu, trebuia să-mi fie interzise, desmierdările de care nu se va bucura nici un copil eșit din carnea mea.

Poate că în schimbul acestei pătimii amăgite, și că să trăiesc pe lângă copil, mi-am ales în ceasul în care trebuia să-mi câștig pâinea, meșteșugul greu de institutor?

Dar, hat câmpii, de institutor povestesc: Iată... Mă grăbesc. Într-o dimineață, micuțul draguț, dând fuga pe țârm, căzu înaintea mea și alergai să-l ridic. Tatăl său alergă deasemenea. Copilul plânse foarte tare și tatăl avea lacrimi în ochi. Poți vedea un bărbat plângând tu?... Fui tare tulburată; și când privirile noastre se încrucișară, simții că mi bate inima. Zisei: „Oh! domnule, fiți pe pace, nu-i nimic, nu s'a Jovit rău.” D. Lanjorais îmi mulțumi mult, și se îndepărtă.

De atunci, mă saluta politicos, și copilul venea să mă sărute.

Într-o zi, ne întâlnirăm în pădure. Steteam jos și citeam, când se iviră. Mititelul Albert nu voi să mă lase. Tatăl ceru ortăciune mai întâi, pe urmă, grăirăm despre localitate și priveștiile care ne plăceau cu tristețea lor serioasă, și numai de cât înțeleserăm că ne potriveam puțin. Cu toate acestea, convorbirea nu prea durase, căci D. Lanjorais nu voi să prelungască înțelegerea în acest loc răzlet, și fui recunoscătoare de discrețiunea sa. Totuși, pentru înțâia oară în viața mea, mă găsisem singură în fundul unei păduri, față de un bărbat, și simțisem o întipărire ciudată, puțin anevoioasă, puțin încântătoare.

Ghicește că de aci înainte vorbirii mai adesea pe țârm. Amândoi simțeam o plăcere tainică, ce ne odihnea de banalitățile sau prostiile rostite în jurul nostru, și de plictiseala noastră.

Copilul mă iubea cu înfocare. De îndată ce mă vedea, mura sa mică visătoare, se schimba în veselie, și nu rădea de cât cu mine. Aceasta ne apropia foarte mult. Pe țârmul mării, intințitatea se face repede. Simpatia noastră, în curând deveni încredere. Una după alta, îi povestisem toate bietele mele taine, și simțurătatea mea, resemnarea mea, mă arătam fără gând ascuns, ca și cum mă așezam să-ți arăt ție, și vei fi poate geloasă dacă îți mărturisești că simțeam în aceste spovedanii o ușurare ce n'am avut-o într'atâta când mă destăinuiam prieteșugului tău de femeie.

Simțeam iarăși o ușurare când îmi vorbea la rândul său: parcă aș fi auzit necazul meu formulat de un alt grai, și mă recunoșteam în el. Nu vorbea de femeia sa, dar numai de strămoșii ei. Apoi mă lăsa nesilită farmecului acestui prieteșug, și nu bănuiam nici o primejdie, negândindu-mă vre-o dată că un bărbat văduv ar putea fi un bărbat liber. Îmi închipuiam cu nevinovăție că amândoi mă făcuseră plăcută vacanța noastră, și când veni ziua plecării mele, fui mirată de golul nou ce înțrevedeam în viitor, și care mă îngrozea chiar.

Albert cel mititel plânse, răcni: „Nu voii ca tu să te duci! Voii ca tu să rămâi!” Avea aproape o criză de nervi, și rămăserăm pe loc, dinaintea lui, tatăl său și cu mine, încurcați, privind copilul, privind în noi, ne îndrăznind să ne uităm unul la altul. În seara cea, el mi-a zis: „Te iubesc”. Fui cât p'aci să leșin auzind aceste două cuvinte, spuse pentru mine, spuse mie, și pe care credeam că nu trebuia să le aud de cât în versurile poeziilor sau pe scena teatrelor. Atunci că prin farmec văzuți că-l iubeam. Fu o bucurie mare și dulce, un fel de ameteală liniștită, ce nu avusesem de cât în ziua în care m'am împărtășit înțâia oară. Mă aruncaș asupra copilului pe care-l apucăș în brațele mele și ascunș în cârlionții lui față și iacrămiile mele. Am sărutat cu duioșie, ba încă și puțin cam nebunește gâtul lui alb subțirel și obrazul său pârliț de soarele de mare. Viața mi se arăta foarte plăcută, renăscusem. Ce bine e să-ți fi păstrat toată curătenia inimii, cugetului și să simți că ești fecioara unicei dragoste. Mi s'a părut că n'ajai atunci înțelegem pentru-ceul vieții mele trecute, și ținta drumului singuratec ce cu desnădejde îl străbătusem, fără să știu unde mă duceam. Iată, acum ne-am căsătorit.

— Eram săracă, și logodnicul meu, fără să fie bogat, avea ce-i trebuia, dar nici unul nici celalt nu ne gândisem la aceste lucruri. S'a mutat în alte case, căci amândoi, fără

să ne-o spunem, o doream de o potrivă, dânsul ca să nu mă ducă în locuința unde fusese moartea, și eu ca să nu dau hojma peste amintirile aceleia ce fusese înaintea mea.

Cu toate acestea nu eram geloasă și mă dădus cu totul pradă fericirii mele. Căci fericirea mea, mai întâi îmi păru fără noui. Traiul nostru era foarte plăcut. Iubeam nemărginit pe micuțul nostru Albert, și aproape cu recunoștință, căci fericirea mea îmi părea că este puțin opera lui. Pe urmă totul s'a schimbat. De odată? Inocentul ce făcuse? Nu știu, nu pot să spun. Sunt lucruri ce se orânduiesc domol în fundul ființei noastre, nu prinzi de veste și lucrarea se continuă. Într-o bună dimineață e sfârșită...

Reiaș această scrisoare întreruptă. Ce-ți spuneam? Îmi amintesc eram să-ți vorbesc de micuțul Albert.

Cum am putut eu să ajung să urăsc pe bietul copilul? Ascultă! Te rog, înaintea de a mă osândi, ascultă-mă!

Trebuie să știi un lucru: micuțul asta seamănă cu mamei-să. Crede-mă, foarte mult. Apoi întâi e ceva pe care nu trebuie să-ți uii: iubeam, eu, cu toată patima continuă în tinerețea mea întregă, stăveam pe bărbatul meu, era copilul meu, obsedarea, ce să-ți mai spun, dorința mea! Era totul.

Așa dar iată că, puțin câte puțin simțeam un acord mincinos între noi, și o sfială ce nu puteam pricepe.

Îmi amintesc minulele în care mi-era rușine să iubesc: da, rușine, față de dânsul, din pricina lui. O pudoare mă cuprindea deodată și așa fi voit să mă ascund privirilor lui. Acuma știu de ce și am să-ți spun. Inimile noastre nu mai băteau împreună. La înflăcărarea dragostei mele dintâi, el răspundea cu o prietenie iubitoare. Era două fapături ce nu grăiam aceiași limbă.

Asta-i tot. Dar e grozav.

Oh! de sigur că la început n'am suferit... Cum vrei tu ca o biată fecioară, nevinovată, să ghicească ceva din aceste lucruri? Te pornești din tot sufletul, și fericirea pare așa de bună, când te-ai crezut osândită pe viață să nu gusti niciodată vre-una. De altfel tu ești aceea care m'ai ajutat să înțeleg. Îți reamintești tu vorba frumoasă ce mi-ai spus într-o zi și care mă indignase așa de tare?

Tu erai de părere că bărbatul nu știu să iubească cinstit, că sunt desoloinici și se dea fără dragoste; și că înfrânarea îi face să se creadă îndrăgostiți de o femeie, atunci când el n'au decât curat poftă de aceea femeie.

Și mai spuneai cu lipsa de rușine ce-ți plăcea să desfășuri atunci când voiai să mă minunezi: „...Vezi tu, draga mea, poți fi sigură că vei fi iubită în ajun, dar nu și a doua zi”. Această frază ce mi-a venit într-o zi în minte m'a frământat. Ea lămuria totul. Oare D. Lanjorais, după un an de văduvie, născut de îngurătatea fizică, nu se înșelase asupra felului sentimentelor ce crezuse că are pentru mine? Poate că luase el drept dragoste ceea ce nu era decât o trebuință și groșeala tă a făcut ca noi să ne căsătorim.

Acuma în traiul dimpreună, adevărul ni se arată... la amândoi, ese la iveală, dar prea târziu și suferim, avem să suferim.

Din ce în ce mai mult avem să pătimim, dânsul prin înfățișarea mea ce-l iobosește, prin dragostea mea ce-l trudește, și eu prin răceala sa, prin sfârșirea fâșișe ce face ca să se arate amabil, politicos!

Politicos! Înțelegi tu cuvântul acesta. Politic în dragoste. Oh! groaznică idee! Ea e intrat în mine, ideea aceasta, ca o otrăv, și o alun-gam fără să mă pot scăpa de ea.

Îmi luam apărarea împotriva mea însăși și îmi ziceam: „Așa e felul lui să fie rece”. Dar am aflat, în-

tr'o zi, că firea lui era cu totul dintr-o potrivă, și că putea să cunoască, că și mine, și că chiar cunoscuse înainte de mine, înțâierea, nebunia arzătoare, pornirea îndoită a sufletului și a simțurilor, dragostea întregă, dragostea desăvârșită, dragostea asemănătoare dragostei mele!

Lângă o alta, vai!

Îți jur că n'am căutat, și că întâmplarea numai m'a făcut să găsesc scrisorile adresate de dânsul nevastei lui dintâi.

Nu voiam să le citesc, mai întâi, și în am sărănit trei zile. Am petrecut ceasuri în fața sertarului pe care-l deschideam și-l închideam fără să mă pot duce de acolo.

Pe primul plic, vedeam propriul meu nume, scris de mână lui Carol: „Doamenii Lanjorais...” Păiam legătura de mătase, grosimea pachetului de scrisori, și fugam tremurând.

La urmă, nu-i așa, am citit...

Oh! acele răvase! Îmi ardeau degetele și ochii. Le scrisese în timpul unei călătorii, și aceste pagini zilnice, reîncepte de zece ori în fiecare zi, datale din teas în teas, ca să dovedească și mai bine cât de mult îi intrase în suflet. Citind, auzeam graiul lui, el nu vorbea, șoptea.

„Tu ești viața mea, te iubesc mai mult decât mă iubesc, și mai mult decât te iubești”. — Când mă silesc să te uit o clipă, nu mai trăiesc de îndată ce mă lasă sărbător, reînvie: vedenia ta îmi dă viață. Înainte de a intra în acest pat de oel, închid ochii și te visoz cu cealaltă color dormită; pe urmă mă apropii încet, și mă plec spre tine ca să sărut fruntea ta tînă; ochii tăi închiiși, buzele tale întredeschise mult, te sărut: deșteaptă-te, draguța mea și vezi-mă lângă tine!

Miroși a ceai, floare mea de ceai... M'am așezat pe marginea sașutului, și am cules fragi sălbatici, i-am strâns, fragii trandafirii, foarte tare între buzele mele, dar ei nu mi-să zis: „Și mai tare! Măinel măinel! Nu mai am cuvinte să-ți arăt bucuria, când mă gândesc la întoarcere, îmi vine să plâng.”

Atât le-am citit aceste fraze încât le știu pe de rost. Cealaltă de aștrăneea le citise mult, căci foile toate sunt mololite, ele s'au păstrat cuta corsetului unde această femeie le ascundea, pe inima sa, și, dacă ele s'au răcit cu vremea, era femeie care murise.

Et bine, nu! Ea trăiește. Trăiește. Îți zic. Cu tot mormântul, ea e cu noi, după cum era atunci când lipsea. — El o mai iubește încă. Am avut dovadă, și am văzut. Ce-am văzut? A sărutat-o față de mine. Da, a sărutat-o pe pleoape în prezența mea. Era într-o seară. Micuțul se ducea să se culce. Bărbatul meu, așezat înaintea sobei, privea tăciunii; își aducea aminte: fără îndoaie, se gândea la dansa... Zmuls din visare de copilul care îl chema, ridică capul cu acea nămiră a oamenilor adormiți pe care-i deștepti, se nită adânc la fiul său, și de odată se puse să-l strângă în brațe, ca și cum îl regăsea; îi strânse așa de tare încât copilul tipă.

Îi sărută ochii, înțelegi tu, amândoi ochii, multă vreme, și când moștenitorul moartei, în sfârșit, își scoase capul întorcând spre mine ochii mirați, avea o privire de femeie: ochii mamei sale, reînviați, și simții că mirare lor era pricinuită de faptul că mă vedeau acolo!

Acuma, prăse pe micuțul lor.

Dimnezește. Nu era destule chinurile ce gelozia mă făcuse să sufer, mai trebuiaș acum răutățile urei și ale remușcării că pizmuiam o faptură nevinovată. Căci o îngrozitor! Ura mea, ce încercam mai întâi să o înfrâng și să înăduș, a devonit mai tare de cât judecata mea, și nu mai știu nici să ascund nici să stăpănesc.

A se citi urmarea în „Universul Literar” care va apare Duminică viitoare.

Literatură Nouă

GLORIA

de Mulenthal

D-lui Nicolae Ghișortz

Una tânăr poet visa gloria. O splendidă regină îi apărea. În vis în trecute noapte. Il săruta și-i pune pe cap o cunună prețioasă. Și în fiecare seară îl chema și-l ademenea să vină la ea.

Se spunea că drumul la ea e lung și greș, și că rare-ori frumoasa zăvălește un zămbet. Și ea multă ajung în saloanele ei splendide. Tânărul însă se hotără să meargă. Și, ou un cântec pe buze, plecă să caute pe regina gloriei.

Greț de tot era drumul. Fugere, trăznete, primejdii, spini, pretulidenți; el însă mergea înainte...

Iar steaua călăuză. Ruca pe drum ca gloria văzută de el în vis. Ea îl chema, îl ademenea. Așa mergea mulți ani.

Norț mari și spini ascundeau fața gloriei. În sfârșit se întunecă, se stinse. Odată, obosit, dori să bea apă dintr'un râu. Și zări chipul ei reflectat în apă. Un păr bălău. În cadrul figura fermecătoare și obosită.

Voi să-și amintească unde și pentru ce plecase! Dar uitase: Știu numai că trebuia să-și continue drumul. Și din nou luă calea, fără scop, fără dorință. Inceț și cu multă greutate își țară corpul obosit. Ea însăși îi eși întru întâmpinare, ținând spre soare o cunună strălucitoare. Ea era urmată de o ceată mare de oameni.

Regina gloriei apropiindu-se, sărută pe poet pe frunte, și-i puse pe cap o cunună scumpă. Iar mulțimea de oameni aclamă cu bucurie strigând: „Să trăiască strălucitul poet, una, să trăiască!”

Poetul era fericit. Își ținea capul în sus, cu cununa scumpă. Și pe neașteptate simți că cununa e grea. Inceț, inceț norodul începu să se împănă. Fie-care își avea afacerile lui, traiul lui. Strigătele încetară. Lumea se risipi.

Poetul rămase singur cu cununa-i grea, cu gloria. Cununa îi apăsa părul alb. O dădu jos, far diamantele și rubinele ei scilpeau luminoase în miș și miș de raze.

I se părea cunoscută ca și cum le-ar fi văzut înainte.

„Acestea sunt propriile tale: lucrăm și picături de sânge, vise gloria, ghicim și gâmburii.”

Și de odată îi apărură amintirile tinereții lui, tânăr fiind și în putere.

Vede un vis admirabil. Splendida regină îl sărută și-i puse pe cap cununa scumpă.

Uite-o!... e în mâinile lui. El o privi din nou. Își aminti de drumul trecut... și apăsându-și capul altfel, începu să plângă cu hohote.

Tradus din Espananta de Miluța Simion

ANATOLE FRANCE

CUGETĂRI

Pufnea și hinerțarea religiilor stă în aceea că învață pe om rațiunea să de a fi și scopurile lui cele din urmă.

După ce am respins dogmele teologice morale; cum au făcut mai tot în acest veac al științei și al libertății intelectuale, nu ne mai rămâne nici un mijloc de a ști pentru ce suntem pe această lume și ce trebuie să facem în ea.

Tânăr ursitei noastre ne învăluiește în întregime în puternicele sale lucruri și ne revece cu adevărat să nu gândim la nimic pentru ce să nu simțim cu durere tragea absurditate de a vieții. Acț, în desăvârșita neștiință a rațiunii noastre, de a fi, e rădăcina tristeții și a desgustului. Durerea fizică și durerea morală, mizeria și suferința și ale simțurilor,

fericirea celor răi, umbră, celălalt drepa, poate ar fi de îndurat dacă le-am înțelega rostul și adevărul și dacă am putea găsi în ele marea lui Dumnezeu.

Credinciosul se mângâie cu chinurile lui, consideră plăcute nedreptățile și vede ce-i vin de la dășmani, greșalele și chiar crimela nu-i albogă speranța. Dar într-o lume unde ori-ce lucruri a credinței e stinsă, răul și durerea își pierd până și însemnătatea lor și par niște glume nesuferite și niște glădușii groaznice.

Nimeni primejdios pe acel carl ad suflatul zămisla stă de cât al nostru și imoral pe acel cari n'au i-luzile noastre, fără să ne întrebăm dacă, aut altela.

În iubire bărbatilor le trebuie forme și culori, și vreați imagini. Femeile au vocea de cât senzații.

Ele iubesc mult mult ca noi, sunt oarbe; și dacă vă gândiți la lampa Psychei, la picătura de ulei, vă voi spune că Psyche nu e frace; Psiche e sufletul. Nu-i același lucru cu celelalte. Din potrivă. Psiche era diritoare să vadă și femeile nu sunt dbrnice de cât să simtă. Psyche cauta necunoscutul. Ele vor să regăsească mai ales visurile și amintirile lor, senzații curate. Dacă ar avea ochi cum ne-am putea explica iubirea lor?

Cu cât gândesc mai mult la viața omenească cu atât mai mult cred că trebuie să-i dăm drept mator și drept judecatori Ionia și Mla. Că egipteni cari chemău pentru morții lor spiriții zeilor Isis și a zeilor Nephys. Ionia și Mla sunt două sfătuitoare bune: una smăzând, și face să iubim viața, cealaltă plângând, ne o face sfântă. Ionia pe care o invocă, nu e de fel crudă. Ea nu-și bate joc: nici de dragoste, nici de frumusețe. E blândă și blajină, surăsul ei liniștește mâinile și numai ea ne învață să rădem de cei răi și de cei prosti, pe cari altfel am putea avea slăbiciunea de a-i urii.

Omul acesta va avea totdeauna mulțimea de parteri lui! El e sigur de ea ca de univans. Mulțimei îi place ea cere afirmări nu vorbe. Probăle o turbură și o încearcă. Ea e simplă, și nu-i place de cât simplitatea. Nu trebuie să-i lămurești nimic cum nici pentru ce se face cutare lucru, ai numai să-i afirmi da sau nu.

Neștiința este condiția trebuitoare, nu zic a fericirii ci înseși a vieții. Dacă am ști tot n-am putea să îndurăm viața un ceas măcar; simțurile cari ne-o fac așa de plăcută sau cel puțin de suferit, nasc dintr-o mișcunță și se nutresc din îndăpănat.

Dacă săpănim, ca Dumnezeu, adevărul unic, un om. L-ar lisa să-i scape din mâini, lumea ar fi nimic. Dintr-o dată și universul s'ar risipi ca o umbră. Adevărul Dumnezeu ca și Judecata de apoi, l'ar preface în praful.

Lumea e ușurată și doborâtă, cât vă place; totuși nu e oșcoasă rea pentru un om politic, și ar putea să

ne pară rău că se fă așa de puțin în seamă în Parlamentele noastre. Cea ce crează lumea e femeia. Ea e stăpână aici, nimic nu se face de cât prin ea și numai pentru ea. Femeia e cea mai de seamă educatoare a bărbatului; ea îi învață virtuțile în-cântătoare, politeța, discreția și a-cestă mândrie cumplită. Ea ne învață că societatea e mai complexă și cu o orânduială mai delicată de cât se închipuiește de obicei prin cafe-nela politica. În sfârșit, ne pătrun-dem lângă ea, de acest gând că vi-surile sentimentului și umbrelle cr-dinței sunt de nefinș și că nu ra-țiunea cărmuește pe bărbat.

Punem neaștinerea în dragoste și seacă nu-și vine femeilor...

Am putea spune că, de obicei, poe-ții nu cunosc legile științifice cărora se supun când isbutesc să facă ver-suri bune. În materia de prosodie, ei rămân, cu multă dreptate, la em-pirismul căi mai naiv, și ar fi gă-cat să-i invinuiim. În artă și în dra-goste, instinctul e d'ajuns, și știința nu aduce de cât o lumină supără-toare. Cu toate că frumusețea își trage origina din geometrie, numai prin simțire suntem în stare de a înțelega formele delicate.

Poetii sunt faniști; o parte: din fericire e chiar în neștiința lor. Nu trebuie să discutăm cu apărindere nici odată legile artei lor; ar perde astfel grația inocenței și, întocmai ca peștii scoși din apă, s'ar zbate zadarnia în regiunile aride ale teo-riei.

Trad. de Dim. C. Zavalide

PROVERBE

Cine se reazămă de umbră, dă cu capul tumbă.

Maș bine cu un vrednic, la neguță de cât cu un nevoiaș la câștig.

Au ajuns și ei săracii, după ce-s împăciti colacii.

Când aveam eu ce n'aveam în ce, și când aur în ce n'am eu ce.

Până nu vine primăvara nu se face vară.

Până nu plouă nu se fac ciupercile.

INANTE și DUPĂ
Introduințarea Cremei și Pudrei «FLORA»
Pastă de dinți 1 lau. BUCOL Apă de gură 1 lau.

SĂPUN DE TOALETĂ
„FLORA”
De o calitate ireproșabilă, foarte bine parfumat, catifelează mâinile și tenul. Butece de 1.25.

DIN HAZUL ALTORA

Fă ce vrei!

D-na Cărciumărescu, care așteaptă să devie mamă peste o lună, e încon-jurată de prietene.

Una din ele o întreabă: — Dar d. Ghiță ce-ai vrea să fie băiat ori fată?

— Văz soror! Căci al meu nu se amestecă în treburile mele. Când l-am întrebat odată, mi-a răspuns: „Soțito dragă, fă ce vrei!”

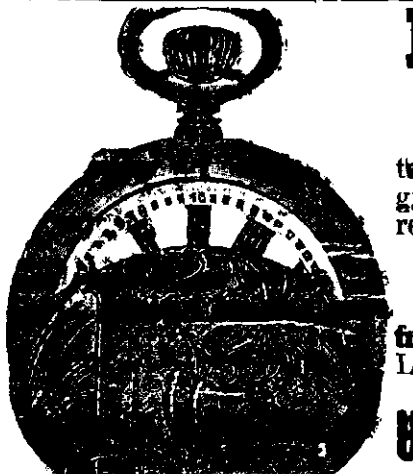
Leamlaș prin mandat sau măști poștale. Căci 1.20 și veți primi prompt, discret, franco și recoman-dat cea mai utilă, mai interesantă și mai nouă carte ce s'a publicat în limba română despre *Buna cu-viindă, Elcheta, Purlările frumoase, Manierele elegante, Aria de a se face oțet și plinut în societate, Scrisori de amor și cereri în căsă-torie, Lămbașul florilor, Felicitări pentru zilele onomastice, Pozii pentru declamat în societate, Ver-suri și Toaste*, etc., cea mai nouă ediție. Ori-ce comandă se face numai prin poștă și se adresează împreună cu banii exact: adre: Agenție de publicitate literară PRESA, că-suta poștală 153, București. Păstrare vastă astăzi.

TUSE cea mai rebelă, bronșitele, acute și cronice, tusea mă-gărească vâdece sigur
PECTOSIN ITEANU
Sticlă lei 3. Droguerii și farmaci
Anemia colorosa, neurastenă, histaria, slăbiciunea generală, combale
HEMOFER ITEANU
Face poștă de mănăstire și este usui din cele mai putarnice recoman-tuante ale corpului slăbit
Sticlă lei 4. La droguerii și farmaci

BOMBOANE ORIENTALE
Parfumează-mi-mirabil gust și distruge ori-ce miros urât al gră-sii. Cutia 50 bani la droguerii și farmaci. A se observa marca: «Semifunz cu stea».

VOPSEA de PĂR RAPU
Garantat ab-solut nevătă-mătoare, văp-șează imediat părul cărunt sau alb, în brun, castaniu sau blond într'un mod atât de per-fect și de natu-ral, în cât nu se cunoaște de loc că părul este vâpșat. Introdunțarea mai simplă și mai ușară ca la ori-ce altă vâpșare de păr. Lei 2.50 la dro-guerii și farmaci.

In loc de Lei 28 NUMAI LEI 9.
Admirabil ceas pentru domni Anker Remon-tair **AUX GLORIA** cu 3 capace durabile, fin gravate și capace săritoare 10 rubine; mers regulat, garanția scrisă 3 ani
NUMAI LEI 9.
La o comandă de 3 ceasuri odată, se trimite unul gratuit.
Lanț elegant potrivit la ceas lei 7.
Trimite prin ramburs.
Uhren Export ARNOLD WEISS
WIEN 63, POSTAMT 9/14

*) Din volumul «Le jardin d'Epicure».

NOUILE MARI PREMII

OFERITE DE ZIARUL

UNIVERSUL

ABONAȚILOR SĂI CU ÎNCEPERE DE LA 28 NOEMBRIE, 1911

O SPLENDIDA VILA LA SINAIA

«VILA MARIA», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea mai pitorească din localitate

O CAMERA DE CULCARE ÎN BRONZ

de mare valoare, al 7-lea dormitor furnizat pentru premiile noastre de *Industria metalică «Marcu»* - Bulevardul Elisabeta, No 8

UN DORMITOR DE LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobile de lemn *Marin V. Ganea*, sos. Mihal-Bravul, 37 și str. Serbănică, 10. Sucursala cat. Victoriei, 107

UNA GARNITURĂ MOBILĂ DE STEJAR TAPISATĂ, PENTRU ODĂ DE BIUROU

compusă din: una canapea, două fotolii și șase scaune

UN BIUROU DE STEJAR MASIV ȘI UN FOTOLIU DE BIUROU TAPISAT

Toate acestea cumpărate de la cunoscuta Expoziție modernă de mob. «*Gildener Rosenthal & Hascot*», București, str. Carol, 64, etaj. I

O jumătate garnitură mobilă de lemn roșu lustruit, culcarea mahnului

pentru intrare, compusă din: una canapea, 4 scaune, 2 marchize, 2 taburele, una masă cu geam de cristal. Toate înfrumusețate cu mochetă frez, cumpărate de la marele magazin de mobile *Compania Americană*, str. Carol, 74, vis-à-vis de piața de flori (lângă hotel Dacia)

Un serviciu de masă pentru 12 persoane, compus din 12 linguri, 12 furculițe și 12 cuțite de alpaca veritabil argintate și bogat decorate, în cutia lor de piele imitată și căptușită cu mătase.

Un serviciu de vin pentru șase persoane, compus din: una carafă și șase pahare de cristal. Bacara, cu monturi de alpaca veritabil argintate, imitând exact argintul oxidat; toate aceste obiecte puse pe o tavă rotundă tot de alpaca veritabil argintată.

Una pereche sfleșnice de alpaca argintate și bogat decorate.

Toate aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de ceasornice și bijuterii en gros și en détail *Frații A & I. Roller*, București, strada Smârdan, No 35, etajul I.

Una pendulă de lemn lustruit, frumos ornamentată, în lungime de 87 centimetri, întorcându-se la 15 zile.

Una pendulă de perete, de lemn de nuc lustruit, frumos sculptată, în lungime de 77 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile.

Una harmonică superioară, burduf dublu, colțurile legate, cu 21 clape și 8 basuri, toate de oțel.

Un ceasornic de masă de lemn de stejar, reprezentând un castel medieval, înălțime 36 centimetri, având o muzică cu două cântece naționale.

Cumpărate de la «*Compania generală*», birou de import-export, București, strada Smârdan, No 29 (etajul I)

O bicicletă de curse „Imperial”, cea mai cunoscută fără pâlâie, ultima perfecțiune, cu 6 plăci marca «*Inger*», cântate de cei mai buni artiști.

Un gramofon mare de familie «*Markton*», perfecționată, cumpărată de la marele magazin «*Compania Markton*», strada Carol, 38 (colț cu str. Brâncoveanu).

Un serviciu de lavoar, de faianță, compus din cinci bucăți

O lampă ultima creațiune, model «*Cometa Haley*», sistem american, cea mai economică și luminoasă

Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin *E. A. Pucker*, Bulevardul Elisabeta, 15 (Hotel Princiar)

O jardiniară de metal argintat, cu vas verde. **O fructieră** argintată și aurită, cu un cornet conținând 12 cuțite pentru fructe — Cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterii *Th. Radivon*, Bulevardul Elisabeta, No 8 bis.

Una bicicletă „Naumann” de mare lux, una din cele mai solide și excelente biciclete, din fabrica soc. pe acțiuni *Siedel & Naumann* din Dresda, singurile biciclete introduse în armatele germană, rusă și turcă și la poștele germană și română. Reprezentant general: *D. Leonida Piorkowsky*, București, strada Știrbey-Vodă, 21

Un ceasornic de aur 14 carate, bărbătesc, frumos gravat. **O pendulă** mare de perete, compusă din: o lingură, furculiță și cuțit de argint veritabil

frumos ornată și

marcat de Stat. — Toate acestea cumpărate de la vechiul și cunoscutul magazin de încredere «*Ceasornicaria Colței*», București, strada Colței, No 31.

Una pendulă de perete de lemn de stejar, cu ha-tale, ultima noutate

Un ceasornic de birou cumpărate de la marele magazin de bijuterii, ceasornicarie și argintarie *Jean Schmidt & Const Stratulat*, București, calea Victoriei, 54

Un gramofon mare. Una vioară. Una harmonică.

Una mandolină cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică *Jean Feder*, calea Victoriei, 54.

Una trusă pentru damă, cu trei sticlute de manșă și cu necesar de toaletă — **Una trusă** pentru d-nii de piele fină

obțerte — **Trei truse** p manicure. **Trei pulverizatoare** splendide de cristal, nichelate — **Trei pudriere** cu pufurile lor

Trei oglinzi nichelate pentru masă, cumpărate de la cunoscuta *Drogherie Princiară Const. G. Popescu*, Bulevardul Elisabeta, colț cu strada Brezoianu

Una mașină de cusut de mână-sistemul cel mai nou — și **Un gramofon**

marca «*Melodion Carmeu-Sylva*», de cea mai mare perfecțiune, împreună cu șase plăci marca «*Premier-Record*», având cântece românești — Aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de mașini de cusut, biciclete și gramofoane «*Compania Anglo-Americană*» din București, strada Carol, No 50, cu sucursale în Pitești și Câmpina.

O mașină de cusut de familie «*Markton*», perfecționată, cumpărată de la marele magazin «*Compania Markton*», strada Carol, 38 (colț cu str. Brâncoveanu).

Alte 10 mașini de cusut cumpărate expres din străinătate

Un plug de oțel cu o brazdă, marca *D. C. M. N.* — **Un plug de oțel** cu două brazde, marca *Z. H. G. R. Ambele* din celebra fabrică «*Rudolf-Bacher*», Raudnitz (Bohemia), reprezentată în România prin marea casă de mașini agricole și industriale «*Soc. în comandă Weil Joseph & Co. Sucu*», București, Smârdan, 5.

Una mașină mare de bucătărie «*Ideal*» cu 4 ochiuri, din tablă de oțel, cu cazan de aramă, elegant și solid construită, cumpărată de la cunoscuta fabrică de tinichigerie *Mihail D. Botez*, București, calea Văcărești, 142.

2 costume de haine (saco), după măsura și alegerea sticlei, care se vor confecționa de cunoscuta croitorie *Jaques Grimberg*, București, str. Academiei, 25.

Un șearpe de aur (colier) pentru gât de mare valoare.

50 casete conținând fie-care cremă, pudră și săpun «*Flora*», făcute anume pentru abonații ziarului «*Universul*».

Afară de acestea, toți abonații mai primesc gratuit un volum din *Memoriile Regelui Carol I al României* sau un volum din cărțile ce apar în editura ziarului «*Universul*», tipărite anume pentru abonați.

Prețurile de abonament sunt aceleași: Pe un an lei 18; pe 6 luni lei 9.15 pe 3 luni lei 4.65.